

ON THE ROAD TO DAMASCUS

Kunstnerisk udviklingsprojekt med inspiration fra Mellemøsten

Af Jens Christian Chappe Jensen, lektor

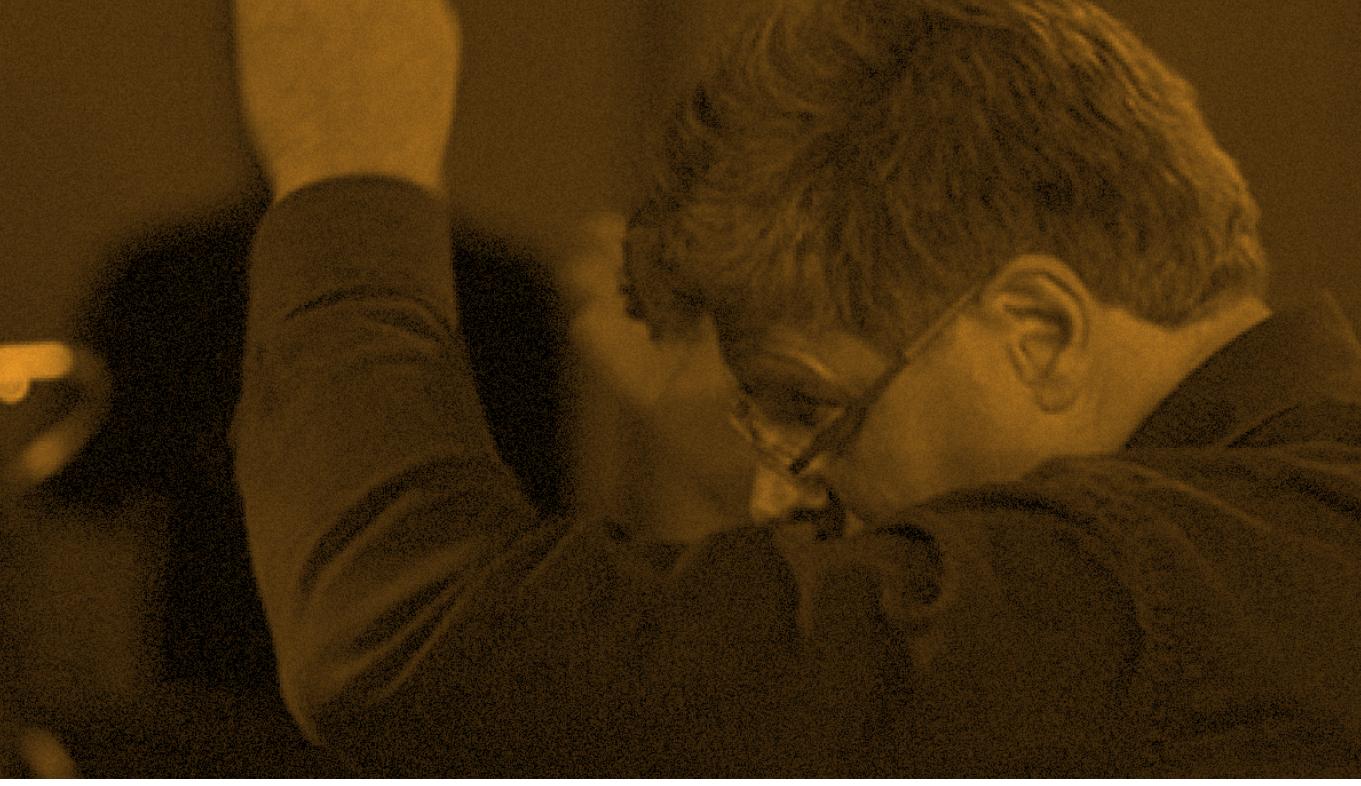
Dette udviklingsprojekt var forankret i min mangeårige erfaring med at komponere og arrangere for store orkesterbesætninger. Formålet var at udvikle fundamentet for en ny form for orkestermusik, som forener elementer fra vestlig, mellemøstlig og elektronisk musik. Jeg udviklede musikken i tæt samarbejde med profilerede udøvere inden for disse udtryksformer og integrerede deres særlige musikerfærdigheder i kompositionerne. Min hensigt hermed var at skabe en koncertoplevelse, hvor især mellemøstlig melodik, frasering og ornamentik, kombineret med vestlig harmonik, kunne formidle et tidssvarende og ukonventionelt musikalsk udtryk. Endvidere ønskede jeg, ved at forene traditionelt vestlige og etniske instrumenter, sangstemmer og elektroniske instrumenter, at give publikum mulighed for at opleve nye klange og klangfarver. En-

delig var det mit mål, gennem inddragelse af interaktive og auditive indstuderingsmetoder og åbne improvisatoriske passager, at tilføre musikken en dynamisk og fleksibel karakter, og derved give konerten en dimension af spontanitet.

Erfaringer fra dette projekt har jeg i høj grad kunnet anvende i min undervisning på Det Jyske Musikkonservatorium i fagene sammenspil, komposition og arrangement. Desuden har jeg brugt materialet som gæsteunderviser i bl.a. Estland, Sverige, Norge, Ghana, Tanzania, Malaysia og Kina.

Baggrunden for projektet

I marts 2009 havde DJM besøg af Keiwan Sakets orkester fra Iran, hvilket var mit første meget inspirerende møde med musikere fra Mellemøsten. Kort efter til årskoncerterne

RAMA 2009 spillede DJMs Etno Big Band, som jeg dirigerede, med to musikere fra Damaskus: Ibrahim Khader (nay) og Maher Mahmoud (oud), begge studerende på High Institute of Music i Damaskus.

Under Aarhus Festuge samme år spillede mit eget orkester Blood Sweat Drum + Bass (BSDnB), der er et professionelt big band bestående næsten udelukkende af dimitterede DJM-studerende, et par unisone arrangementer af syriske melodier med Simona Abdallah (dumbek) og Bilal Ershed (oud). Disse koncerter og kontakter gav mig i marts 2010 mulighed for at gæsteforelæse på High Institute of Damascus udsendt af Det Jyske Musikkonservatorium.

Ved den lejlighed mødte jeg oudspilleren Essam Rafea, som lærte mig en hel del mere

om den arabiske musik, ligesom jeg anskaf-fede mig en betragtelig samling af syrisk musik på CD til senere inspiration.

Derefter begyndte jeg i april-maj 2010 arbejdet med at komponere suiten: "On the Road to Damascus" for big band, oud og nay. Suiten opførtes samme år ved to koncerter i forbindelse med Aarhus Festuge med netop Essam Rafea (Oud) og Moslem Rahal (Nay) som solister sammen med BSDnB.

Den første koncert i Aarhus Musikhushus blev optaget på multispor, og efter en lang redigerings- og mixningsproces blev albummet "On the Road to Damascus" i oktober 2012 udgivet på Blood Sweat Media.

Kompositionsprocessen

Under hele kompositionsprocessen har jeg meget bevidst blandet inspiration fra mine

♩=86 slow Samai

I: I Return to Damascus

BSDnB Big Band
Condensed Score

Music: Chappe,
Lyrics: Nizar Qabbani
Translation: Shareah Taleghani

A
Voice enters

My voice rings out this time For Da - mas-eus It rings out from the

Ostinato

8

house of my mo - ther. And my fa - ther In sham The Ge-o - gra phy of my bo - dy

15

changes The cells of my blood be come green My a pha - bet is

22

B

green In sham A new mouth e - mer - ges form my mouth A new voice e - mer - ges form my

Counter movement

30

Fm(add9) 3 F(sus9)/Bb 3 Fm(add9)

voice And my fin - gers Become a tribe I re turn to Da mas - cus ri - ding the back of clouds ri - ding the

37

Fm/A♭ 3 G7(♭13) C7(♯9) Drone

two most beau - ti - ful hor - ses in the world The horse of pas - sion The horse of po - e try I re -

44

D

E♭maj7(♯11) Dmaj9 Dmaj9 D♭13(♯11)

E

turn af - ter six - ty years to search my um bi li cal cord

88

Eks. 1. I return to Damascus, leadsheet m. bas

PRESSE

mellemøstlige kilder med anden inspiration fra big band-traditionen og anden vestlig musik. I det følgende vil jeg beskrive de seks satser og gå særligt i dybden med sats I og sats IV.

I: I Return to Damascus

Teksten bygger på et digt af Nizar Qabba-ni, oversat til engelsk af Shareah Taleghani. Rytmisk er der tale om en Samai (10-delt takt) 10/8, som jeg har valgt at notere som 3/4+3/4+4/4. Tonalt C mixolydisk b9 men også med kvarttonen lige under tonen "A" (6. trin), markeret med et omvendt "b" (Eks. 1). A+B delen er i mellemøstlig tradition med unison melodi sammen med bas drone eller ostinat, hvorimod C- og D-delen anvender vestlig (jazz) harmonik. E er igen en reminiscens af ostinatet.

Allerede i introen kan man høre brugen af kvarttoner, træblæserne spiller denne mørkante figur, som senere kommer i sangen fire takter før bogstav D (Eks. 2).

The musical notation consists of two staves. The top staff shows a rhythmic pattern starting with a eighth note followed by a sixteenth note, then a eighth note followed by a sixteenth note, and so on. The lyrics "horse of pas - sion the horse of po_____ e" are written below the notes. The bottom staff shows a similar pattern with lyrics "try I re - turn af-ter six-ty years to___". Both staves are in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#).

Eks. 2. Optaktsfigur til bogstav D

Den mere traditionelle big band-harmonisering bruges f. eks. med tromboner og tuba fra bogstav C (Eks. 3).

- All About Jazz.com:

"Surely one of the most original and satisfying big band recordings of the year"

- Distrito Jazz (Spain):

"Jensen shows that he has researched Arab sounds and he achieves some moments of great intensity"

- Sydsvenskan (Sweden):

"Other big band leaders have been fascinated by Arabic and oriental music, but only few have succeeded with the same feeling and knowledge as the Dane Jens Christian "Chappe" Jensen"

- JazzNyt.com (Denmark):

"The most stringent Blood Sweat Drum + Bass release to date"

- Jazz & Tzaz Magazine (Greece):

"The Danish Blood, Sweat, Drum 'n' Bass Big Band combines various elements in an exuberant way"

- Orkester Journalen (Norway):

"Det mest originella stycket är dock Oud Indigo, där Sofus Forsbergs elektroniske exesser möter Rafeas lyriska oud kring Ellingtons Botenplatta. Här blir det riktigt intressant och synergetisk"

- Musiktidsskrift LIRA (Sweden):

"... is definitely something that anyone who likes innovative music should check out!"

Læs mere @ www.bloodsweat.dk

CD: <https://bloodsweat.bandcamp.com/album/on-the-road-to-damascus>

Se videooptagelser af flere af sangene fra CD'en på dette link:

<https://www.musikkons.dk/index.php?id=3227>

Eks. 4. Instrumentering af
stykke før sangindsats

Eks. 3. Big Band-harmonisering fra I Return to
Damascus bogstav C

Det næste eksempel viser instrumenteringen og er afsnittet umiddelbart før sangen kommer ind – udpræget brug af unisone linjer (Eks. 4).

II: Sufi

Sufi er lavet på baggrund af det rytmiske fundament fra et traditionelt SUFI-nummer, men her med helt ny melodi-harmonik og anvendelse af EWI (Electric Wind Instrument).

III: Oud Indigo

Dette værk komponerede jeg ud fra et elektronisk Drum'n'Bass-beat af Aphex Twin. Oud'en spiller med blæserne det hektiske

tema ud fra D mixolydisk b9, b13. Endelig er der flere små hilsner til mesteren over dem alle, Duke Ellington.

Trompeter med plunger-effekter; temaet fra Mood Indigo citeres flere gange i løbet af nummeret spillet af trumpet, trombone og klarinet "Up Front".

IV: Bluesy Gnaoui

Nummeret er skrevet med en klar inspiration fra den Egyptiske musiker Khaled's nummer: Gnaoui.

A-delen er en E-Blues med mundharpe/sax tema - både melodisk og rytmisk med

2

Voice

Nai

Oud

Fl.

S. Sax.

Cb. Cl.

T. Sax. 2

B. Sax. 1

B. Sax. 2

Tpt.

Tpt.

Tpt.

Tpt.

Tbn.

Tbn.

Tbn.

B Tbn.

Tba.

Gtr.

Cast.

Mrcs.

Kbd.

Pno.

Db.

Dr.

1. x only My

2. x only

Duke Ellington

Sufidanser Pernille Overø

inspiration fra nummeret "Gnaoui". B-delen har samme rytmiske grundlag men nu med en typisk mellemøstlig melodi ud fra skalaen E-mixolydisk b9, b 13, eller E-Hijaz, som er den mellemøstlige betegnelse (Eks. 7).

C-delen bygger på den rytmiske stilart:

Semai 10/4 med tema, som bygger på kvarttoneskala. Denne skala er inspireret af "Bayat" (her med grundtonen G) fra nummeret Zekrayat af K. Saket. Bemærk de to "kvarttoner" (Eks. 5).

Eks. 5. Bayat skala

Jeg anvender samme skala men med grundtonen F, ligesom de to E'er skal spilles en smule lavt, som pilesymbolerne angiver (Eks. 6).

Eks. 6. Bayat skala her i F med lavt intonerede septimer

I det næste eksempel kan man se, hvordan saxofonerne og mundharpen er harmoniseret (transponeret partitur) (Eks. 8).

V: The Courtyard of Al Azem

The Courtyard of Al Azem er en form for programmusik, der bygger på et 8 takter langt basostinat og et ret simpelt tema, som udvikles langsomt – crescenderende over fire gennemspilninger. Kompositionen er inspireret af Ravels Bolero men med brug af gængse big band-teknikker og kvarttoneforsiringer i saxofonerne.

Overfor: Eks. 7. Bluesy Gnaoui – leadsheet med bas

On the Road to Damascus

IV: Bluesy Gnaoui

for Combo

Music: Jens Chr.
"Chappe" Jensen

$\text{♩} = 100$

ad. lib New Orleans oriental style (Gnaoui)

Voice

Bass

A Gtr.+ harp On Cue

7 Bass fig. cont.

11 **B** Voice + Middle East Instr. + Synthesizer

19 **C** Percussion breaks

FINE

27 **D** Semai: voice & Synthesizer
Eastern mood, F-drone med septim

mp

31

35 Bbm⁹
Western mood

A♭maj⁹

Gm⁷(b⁹)

C⁷(b⁹)

Bbm⁹

A♭maj⁹

C⁷(b⁹)

Eastern mood, F-drone med septim

40

E Soloer
F⁷ oriental

45

F E⁷ oriental

Da Capo al Fine

VI: Damascus Crosstown Traffic

Ny melodi og gennemarrangeret big band forløb baseret på Jimi Hendrix' Cross-town Traffic. CD'en "On the Road to Damascus" Blood Sweat Media 01 – Optaget Sept. 2010.

Covernotes

"On the Road to Damascus" is composed with great inspiration from a study trip to Damascus in the spring of 2010, visiting the High Institute of Music, with kind support from the Danish and Finnish Culture Institutes in Damascus, DJBFA and the Royal Academy of Music, Aarhus.

1. I Return to Damascus:

The words of the title are from a poem by the Syrian poet Nizar Tawfiq Qabbaní (1923-1998). Also, it expresses a great personal wish of mine. In this tune I go back and forth between the tonal language from the Arabic culture using quarter-tones, and my own western background.

2. Oud Indigo

This tune is a mix of prepared and improvised electronic music by Sofus Forsberg, in a great dialogue with Essam and Mouslem, and also with a slight Ellingtonian touch.

3. Sufi

A tune written for the performance of Sufi dance, in the concert performed by Per-nille Overø. The tune is written over the rhythms inspired by old Sufi music.

4. Bluesy Gnaoui

A mixture of Moroccan Gnaoui music, the blues, Semai (rhythmic mode) and quarter-tone scales.

5. The Courtyard of Al Azem

Impressions from the beautiful Azem palace right next to the Umayyad Mosque.

A

Saxes On Cue

Bluesharp

Soprano Saxophone

Alto Saxophone

Tenor Saxophone 1

Tenor Saxophone 2

Baritone Saxophone 1

Baritone Saxophone 2

Jimi Hendrix

CD'en "On the Road to Damascus"
Blood Sweat Media 01 – Optaget Sept. 2010.

6. Damascus Crosstown Traffic

Impressions from driving the roads of Damascus with Jimi Hendrix and Gil Evans in the backseat.

Lyt til CD'en på vores hjemmeside:

www.bloodsweat.dk

7. I Return to Damascus (reprise)

Once again, enjoy the mastery in the intro performance by Essam and Moslem setting up the final statement from Blood Sweat Drum+Bass.

Eks. 8.
Harmonisering af
tema i saxofoner
og mundharpe

BIO

Jens Chr. Chappe Jensen
Saxofone player, Composer and Arranger.
Ass. Professor at The Royal Academy of Music, Aarhus, Denmark (RAMA)

Received the following honors
Gaffelprisen from Jazzselskabet Århus 2007
The Danish Art Council: 2009, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015
KODA:
2009, DJBFA: 2007, 2008,
2009, 2010, 2011, 2013, 2014,
2015

Performed with :
Klüvers Big Band (incl. many international jazz soloists) (77-80 + 87-04)
Peder Pedersens Big Band (1977- ca. 2000)
Brdr. Rubato (79-83)
Cue (80-85)
Pigtråd (84-85)
Groupo Cordero (87-88)
Ewing Oil (88-90)
Henning Stærk Band (84-88)
Lis Sørensens Orkester (88-90)
Interplay Jazzquartet (91-2002)
Chain Gang (04-)

Musical leader for:
Blood Sweat Drum + Bass Big Band
The Royal Academy of Music Big Band

Guest conductor Big Band:
Tallin Big Band
KMH Big Band (Stockholm)
KMH Big Band (Oslo)
Vestjysk Musikkonservatoriums Big Band
Universitetets Big Band (Aarhus)
Cæcilie Big Band (Aarhus)
FM Big Band (Aarhus)
3rd. Floor Big Band (Aarhus)

Composer and arranger for :
Blood, Sweat, Drum'n Bass Big Band.
Danish Radio Big Band
Konservatoriets Big Band
Klüvers Big Band
Henning Stærk og Lis Sørensen
Gruppe 38's Børneteater
Teater 83
Sangerdyt fra kyst til kyst